

Kalajoen Seutu 11.11.2009. Mielipide-palsta:

Kalajoen kanta ydinvoimaan ei ole neutraali

Kalajoen ja Himangan yhteishallitus otti kokouksessaan 2.11. äänin 8-3 (1 tyhjä) kantaa Pyhäjoen Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaavan ehdotukseen toteamalla lausuntonaan, ettei kaavaehdotuksesta ole huomautettavaa. Kaupunginjohtaja Jukka Puoskari on useassa yhteydessä maininnut Kalajoen suhtautumisen ydinvoimalahankkeeseen olevan neutraali. Näin ei asia ole. Ellei ydinvoimalaitoskaavasta ole mitään huomautettavaa, on hallitus todennut kaavan laaditun moitteettomasti ja suhtautuu näin ollen ydinvoimalahankkeen edellyttämään kaavaehdotukseen ja siten myös ydinvoimaan varsin myönteisesti.

Kyseinen lausunto maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävästä kaavasta on melkoisen onttu. Syntyy vaikutelma, etteivät asian valmistelija, esittelijä ja lausuntoesityksen hyväksyneet hallituksen jäsenet ole kaavaehdotukseen (saati yli 600-sivuiseen liiteaineistoon) riittävästi perehtyneet. Olisi tuosta muutakin voinut lausua kuin ”ei huomautettavaa”. Ellei huomautettavaa sen paremmin positiivisessa kuin negatiivisessakaan mielessä ole havaittu, olisi lausunnon yhtä hyvin voinut jättää antamatta.

Hallitus ei kuitenkaan ollut asiassa yksimielinen. Sirkka Alho-Konu, Juha Tuliniemi ja Jorma Untinen olivat kaikesta päätellen kaavaehdotukseen ennakolta perehtyneet ja huomautettavaakin löytäneet. Vietiinkö muuta hallitusväkeä kuin pässiä narussa? Kuuliaisesti kulkivat.

Nykyisessä, voimassa olevassa maakuntakaavassa Hanhikiven alueen kaavamerkinnoissä korostuvat luonto- ja kulttuuriarvot sekä virkistyskäytön kehittäminen. Hanhikiven alueelta on havaittu ja luokiteltu mm. valtakunnallisesti arvokas kallioalue, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä, valtakunnallisesti merkittäviä lintuvesiä ja uhanalaisten kasvien esiintymiä, perinnemaisemakohteita sekä luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä, joista tärkeimpänä Perämeren edustavimpia, erittäin uhanalaisia maankohoamisrannikon metsien kehityssarjoja, joiden suojelussa Suomella on EU:ssa erityisvastuu. Perustellusti voidaan todeta, että ydinvoimakaavan laatiminen on aloitettu täysin tähän tarkoitukseen soveltumattomalle alueelle.

Vireillä oleva kaavaehdotus ei ole Pohjois-Pohjanmaan liiton laatiman energiatekniikan mukainen, ei noudata maakuntakaavan sisältövaatimuksia (MRL 28 §), ei edistä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista, eikä noudata voimassa olevan maakuntakaavan Hanhikiven alueen kaavamerkintöjä koskevia suunnittelumääräyksiä. Lisäksi kaavaehdotuksen mukainen maankäyttö on ristiriidassa luonnonsuojelulain sekä EU:n luonto-, lintu- ja vesipuitedirektiivien kanssa.

Ympäristönsuojeluun liittyvistä merkittävistä seikoista huolimatta, kaavalausunnon kalajokisessa valmistelussa jätettiin kaupungin ympäristöviranomaisen eli ympäristölautakunta kokonaan kuulematta. Omaksutusta toimintatavasta huolimatta laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (1986/64 10§) ei ole muuttunut: ”Jos kunnan viranomaisen käsiteltävänä olevalla asialla on olennainen merkitys ympäristönsuojelun kannalta, kunnan ympäristöviranomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa.”. Näin meillä mennään.

Hanna Halmeenpää